

Tapaninpäivän saarna, Matt. 23:34-39

Sille, joka saapuu joulukirkkoonsa vasta Tapaninpäivänä, päivän aihe on yllättävä. Tapaninpäivänä puhutaankin marttyyreistä, uskonsa puolesta kuolleista todistajista, joiden vuodatettua verta liturginen väri punainen kuvaa.

Miten Tapaninpäivän aihe sopii joulun yhteyteen? Mitä tekemistä Tapaninpäivällä on joulun kanssa? Itse asiassa ei paljoakaan. Tapaninpäivää alettiin viettää jo toisella vuosisadalla, kun taas joulu asettui nykyisellä paikalleen pari sataa vuotta myöhemmin.

Tapaninpäivää ja joulua yhdistää kuitenkin moni asia. Jeesuksen syntymässä oli jo nähtävissä karuutta ja alhaisuutta. Häntä koskevissa profetioissa oli myös ennustettu kärsimyskuolema. Jeesus syntyi kaikkea muuta kuin rauhan aikaan. Pari vuotta sitten ilmestyneessä elokuvassa nimeltään "Matkalla Betlehemiin" on hyvä ja realistisen tuntuinen kuvaus elämästä Rooman miehitysvallan paineessa aluehallitsija diktaattori Herodeksen alaisuudessa.

Tuossa elokuvassa Herodes kuvataan julmaksi ja laskelmoivaksi, joka kaikin tavoin koittaa estää mahdollisia kilpailijoitaan pääsemästä valtaan. Siksi ennustus syntyvästä kuninkaasta on myrkyä hänelle ja hän tekee kaikkensa, ettei ennustus toteutu. Näistä Herodeksen pyrkimyksistä meille on talletettu yksi hyvin julma tapahtuma: Betlehemin lastenmurha. Tätä lastenmurhaa muistellaan erityisesti ensi sunnuntain messussa, joka osuu 4. joulupäivään

Herodes Suuren tiedetään olleen vanhetessaan entistä julmempi; hän mestautti poikiaan, koska piti heitä mahdollisina kilpailijoinaan. Samasta syystä hän mestautti yhden vaimonsa. Ollessaan kivuliaasti sairas, hän yritti tappaa myös itsensä. Herodeksen viimeinen käsky oli koota Israelin ylhäiset mestattavaksi, jotta maassa surtaisiin, kun kuningas on kuollut. Häntä itseään kun kukaan ei surisi. Onneksi Herodeksen määräystä ei enää toteutettu ja hän ehti kuolla.

Betlehemin lastenmurha sopii hyvin kuvaan julmasta Herodes Suuresta. Näin ihmisen pahuus näyttäytyy heti Jeesuksen syntymän yhteydessä. Tästä pahuudesta hän syntyi pelastamaan ihmiset. Tässäkin näkyy, miten Jumala oli valmis asettumaan täysin

suojattomaan asemaan ja kokonaan ihmisten armoille. Julmassa ja pahassa maailmassa elävät ihmiset voivat ammentaa rohkeutta siitä, että Jumala toimii sellaisessakin maailmassa, missä viattomia lapsia surmataaan ja Jumalan Poika ristiinnaulitaan.

Historiassa toteutuva luonnonlaki näyttää olevan, että kun jotain hyvää tapahtuu, niin pahakin nousee vastarintaan. Jumalan toimiessa myös paha aktivoituu. Hyvän ja Pahan välinen taistelu näyttää kiehtovan ihmismieltä. Siitä kertoo myös monien suurten tarinoiden ja elokuvien käsikirjoitusten juonet. Tästä hyviä esimerkkejä ovat mm. Narnian tarinat, Taru Sormusten Herrasta ja Tähtien sota. Ilmeisesti hyvän ja pahan välinen taistelu on jotain niin keskeistä maailman selittämässä, että sen perusolettamuksen varaan suuret tarinatkin rakentuvat.

Jouluna olemme juuri lukeneet Jeesuksesta profetiaa, jossa hänen on kerrottu olevan Rauhanruhtinas. Ensimmäiset opetuslapset olivat myös saaneet kuulla Jeesukselta moneen kertaan, miten Jeesus puhui rauhasta. Jeesus lupasi myös antaa opetuslapsille rauhansa, mutta oli lisännyt, ettei anna sellaista rauhaa, jonka maailma antaa. Hän ei luvannut sellaista häiriötöntä tilaa, jossa on aina mukavaa ja välttyään ikävyyksiltä. Sen sijaan Kristuksen rauha merkitsee omantunnon rauhaa, rauhaa Jumalan kanssa ja rauhaa ihmisten kesken, siten että riitelyn sijasta annetaankin anteeksi.

Jeesus syntyi johtaakseen meidät kaikki takaisin Jumalan luo. Tämä johti hänet taisteluun elämässä ja vielä kuolemassakin niitä valtoja vastaan, jotka haluavat pitää meidät poissa Jumalan luota. Samalla tavoin meidän kohdallamme Jumalan kanssa rauhaan pääseminen on sodanjulistus kaikille Jumalaa vastustaville voimille.

Jeesus itse kertoi moneen otteeseen, miten hänen seuraajansa tulevat kohtaamaan samaa mitä hänkin: ” *Ei opetuslapsi ole opettajaansa ylempi eikä palvelija isäntäänsä. Tyytyköön opetuslapsi samaan kuin opettaja ja palvelija samaan kuin isäntä. Jos talon isäntää nimitetään Belsebuliksi, kuinka paljon helpommin sen nimen saa talonväki*”. Jeesusta itseään nimitettiin Belsebuliksi eli pääpaholaiseksi. Ei siis ole ihme, jos seuraajia nimitetään joksikin vastaavanlaisiksi.

Jeesus korostaa muissakin Raamatun kohdissa monesti sitä, että toimiminen hänen nimessään synnyttää vastustusta. Ei siis ihme, jos maailma ei ymmärrä Jeesuksen omia ja ylipäänsä kristittyjä. Jeesuksen sanoissa ja toiminnassa näkyy se, miten jakava tekijä hän on. Toiset

lähtivät seuraamaan häntä ja toiset vetäytyivät ja jopa vastustivat. Jumalan aktio, toiminta, synnyttää aina reaktion, vastatoiminnan.

Ihmisen ollessa Jumalan asialla ja hoitaessa hänen antamaa tehtävää on aina saanut kohdata vastustusta ja sitä saa kohdata yhä edelleen. Esimerkkejä on lukemattomia: Luther, Paavo Ruotsalainen ja Lars Levi Laestadius. Samoin pyhäkoulutyön alkaminen Suomessa ei ollut mitenkään täysin ruusuista eikä myöskään lähetystyön aloittaminen. Ensi vuonna juhlimme lähetystyön alkamisen 150-vuotisjuhlaa. Siinäkin oli omat vastustuksensa ja kyseenalaistuksensa ennen kuin liikkeelle päästiin.

Tätä samaa vastustusta olemme nähneet kautta historian kristikunnan vaiheissa. Siellä missä evankeliumi on saanut edetä, on ollut sitä suurempaa vastustusta. Marttyyrien ketju Jeesuksesta tähän aikaan asti on katkeamaton ja valtaisan suuri. Tänäkin päivänä seimen lapsen tähden lukemattomat kristityt, noin 100 miljoonaa, joutuvat kohtaamaan syrjintää, totuuden vääristelyä ja vainoa yli 60 maassa.

Joulunvietto ei monilla kristityillä ole kovinkaan kaukana Tapaninpäivän teksteistä. Vuoden mittaan on esimerkiksi uutisoitu moneen kertaan siitä, miten Intiassa kristittyjä on vainottu, kirkkoja poltettu ja kristittyjä häädetty kodeistaan.

Vuosi sitten Biharissa, Koillis-Intiassa, hindunuorukaiset estivät joulujumalanpalveluksen vieton ja pahoinpitelivät 67 -vuotiaan pastorin. Samoin he häpäisivät alttarin ja häiritsivät seitsemäsataa vierasta. Suurin osa vieraista oli sitä paitsi hinduja, jotka mielellään käyvät kirkossa suurina kristillisinä juhlapyhinä.

Raportit viime vuosilta kertovat, että joulun juhliminen kristityille voi olla vaarallista, jopa hengenvaarallista, myös Kiinassa, Indonesiassa ja Sri Lankassa ja monissa muissa maissa.

Meilläkin voi tulla mieleen omasta elämästämme asioita, joissa olemme kokeneet uskomme tähden jonkinlaista vastustusta. Vastustuksen ei ole tarvinnut olla mitenkään näin järjestyttävää kuin edellä mainitut esimerkit. Se on voinut olla ymmärtämättömyyttä, oudoksumista, syrjimistä ja henkistä väkivaltaa.

Yllättävää on, että niissä tilanteissa missä Raamatussa on kuvattu Jeesuksen seuraajien kohtaamia vainoja, vainotut seuraajat eivät ole olleet mitenkään vaikeuksissa olevan oloisia. He ovat olleet iloisia, rohkeita, vahvoja loppuun asti ja täynnä armoa. Tämä näkyi

Stefanuksesta ja Apostolien teoissa kerrotaan, miten apostolit olivat iloisina saatuaan kunnian kärsiä häväistystä Jeesuksen nimen tähden. Vainotilanteen tullen Pyhä Henki varustaa kestämiin. Vaikka nyt tuntuisi siltä, että minä en kyllä kestäisi, on hyvä muistaa että Jumala antaa kaiken ajallaan. Ei rahaakaan anneta lapsille kauppareissua varten viikkoa etukäteen, vaan juuri ennen kauppaa menoa. Jumala vahvistaa ja koettelee uskon tarvittaessa, antaa voiman kestää ja ilon koetustenkin keskellä. Kyse on vain luottamisesta Häneen, tulevaisuuden ja koko elämän jättämisestä yksin hänen varaansa. Ja kaiken keskellä meillä on lupaus lopullisesta voitosta, paha häviää ja täydellinen rauha ja rakkaus saapuu.

Tapaninpäivän ja joulun yhteydestä on sanonta: "Eilen Kristus syntyi maailmaan jotta Stefanus syntyisi tänään taivaaseen". Stefanus todistaa, ettei ole mitään arvokkaampaa kuin pelastus Kristuksessa. Se on elämäkin arvokkaampi. Mikään ei voi viedä sitä rauhaa ja iloa, jonka maailman Vapahtajan omistaminen saa aikaan.

Tämä rauha oli myös yhdellä nykyajan Stefanoksista, sudanilaisella pastori Abraham Yac Dengillä. Hän alkoi 90-luvulla henkensä uhalla rakentaa seurakuntaansa sodan runteleman Etelä-Sudanin pienessä kylässä. Seurakunta kasvoi yli 400 henkeen. Kristittyjä vainottiin tuolloin raa'asti Etelä-Sudanissa. Abraham palveli seurakuntaansa tuossa kuoleman laaksossa hymyillen ja sydän täynnä lämpöä. Neljä päivää sen jälkeen, kun hän oli saanut seurakunnalleen lähetysryhmältä 300 Raamattua, islamilaiset sotilaat hyökkäsivät kristittyjen kimppuun ja tappoivat myös 26-vuotiaan pastorin.

Abrahamin Raamatussa oli Roomalaiskirjeen yksi kohta hyvin kulunut ja kyseinen sivu irronnut. Kyseessä oli kohta: "*Mikään ei voi meitä erottaa Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.*" Jumalan rakkaus voittaa lopulta kaiken ja mikään ei voi meitä siitä erottaa. Tätä Jumalan iankaikkista rauhaa ja rakkautta saamme tänään tulla ammentamaan ehtoollispöydästä.